

**MATERIAŁY
VIII MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

**«NAUKOWA PRZESTRZEŃ
EUROPY – 2012»**

07-15 kwietnia 2012

**Volume 30
Medycyna**

Przemyśl
Nauka i studia
2012

MATERIAŁY

**VIII MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI**

«NAUKOWA PRZESTRZEŃ EUROPY – 2012»

07-15 kwietnia 2012

**Volume 30
Medycyna**

Przemyśl
Nauka i studia
2012

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Rедактор національний: Prof. dr hab. Sławomir Górnjak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzka, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Редакція технічна: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Діл з продажів: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasińskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

**Materiały VIII Międzynarodowej naukowi-praktycznej konferencji
«Naukowa przestrzeń Europy - 2012» Volume 30.
Medycyna. Przemyśl. Nauka i studia - 80 str.**

W zbiorze zatrzymają się materiały VIII Międzynarodowej naukowi-praktycznej konferencji «Naukowa przestrzeń Europy - 2012». 07-15 kwietnia 2012 po sekcjach: Medycyna

Wszelkie prawa zastrzeżone

Zadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana, Użyta do innej publikacji.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektyw autorów, 2012
© Nauka i studia, 2012

«Naukowa przestrzeń Europy - 2012» • Volume 30. Medycyna

MEDYCYNA

POŁOŻNICTWO I GINEKOLOGIA

Гошовська А.В., Давиденко І.С., Заболотна І.Е.
Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці, Україна)

РОЛЬ КЛІТИН ГОФБАУЕРА ПЛАЦЕНТИ У ПАТОГЕНЕЗІ НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ ПРИ ГІПЕРАНДРОГЕНІЇ

Невиношування вагітності зазвичай супроводжується порушеннями дозрівання хоріального дерева та структур матково-плацентарної ділянки. Порушення дозрівання хоріального дерева може проявлятися як гальмуванням так і прискоренням його розвитку. Одним із критеріїв зрілості хоріальних ворсинок (ХВ) плаценти є присутність в них у певні періоди гестації осібливих клітин, які були вперше описані Гоффбауером. Їх називають: клітини Гоффбауера, клітини Кащенко-Гоффбауера, плацентарні макрофаги, великі пінисті клітини строми ХВ.

Клітини Гоффбауера (КГ) є предметом тривалих наукових дискусій в аспекті їх походження, ролі у діяльності плаценти, та синхронного зникнення в певний період гестації. Цим дослідженням нами зроблена спроба просунутися у розумінні вказаних невирішених на сьогодні питань, піляхом аналізу власних даних та з урахуванням нових даних наукової літератури з проблем морфології плаценти.

Походження клітин Гоффбауера. Можна констатувати, що на сьогодні плацентологами рішуче відкинуті гіпотези про те, що клітини Гоффбауера (КГ) є лериватами ленідуальних клітин, синцитіотрофобласта чи ендотелію. Не доведені також версії про моноцитарне чи мезенхімоцитарне диференціювання КГ. Наїльш обґрунтованою і сучасною гіпотезою нам відається та, що КГ диференціюються зі стовбурових клітин (СК), які в нормі й при патології локалізуються під трофобластом ворсинок і є одночасно джерелом вильозного ендотелію. Нами отримані власні докази на користь цієї гіпотези, зокрема, при вивченні проліферативного антигену PCNA, який фактично є маркером СК, встановлені значення коефіцієнту кореляції між кількістю КГ та СК у діапазоні 0,79-0,98 ($p<0,001$), причому при патології (анемія вагітних, туберкульоз легень, хронічне неспецифічне запалення посліду, екстравагітальні плаценти) ці значення є більш високими.

Роль клітин Гоффбауера у діяльності плаценти. Роль КГ можна вивчати, знаючи те, чим вони «оснащенні». У КГ знаходяться молекули CD16, CD32, CD64 – всі вони здатні з'єднуватися з Fc-фрагментами, адгезивні молекули (CD11b/CD18 та CD11c/CD18), рецептори TLR4, які приймають участь у раний вроджений відповіді, на КГ експресується МНС I-го та II-го типів, інтерферони

альфа та бета, інтерлейкін-1, TNF- α та TGF- β . Отже, КГ містять молекули, які, з одного боку, дозволяють їм реагувати на зовнішні стимули, а з іншого боку – які здатні впливати на інші типи клітин. У зв'язку із поліфункціональністю вказаних молекул, роль кожної з них аналізувати складно. У той же час, гестаційний аналіз дозволяє припустити, що фактори КГ у цілому гальмують процес дозрівання строми хоріальних ворсинок, зокрема, процес диференціювання мезенхімоцитів у фібробласти з наступною ліквідацією стромальних каналів, а також процес маргінації та синусоїdalних перетворень капілярів ХВ. Так, відомо, що КГ при фізіологічній вагітності з'являються з 18-го тижня й існують по 4-5 місяців гестації. Нами встановлено, що КГ при легкій патології вагітності зберігаються навіть до кінця вагітності, але тільки у ХВ з незрілою стромою (stromальними каналами, мезенхімоцитами, центрально розташованими вузькими капілярами).

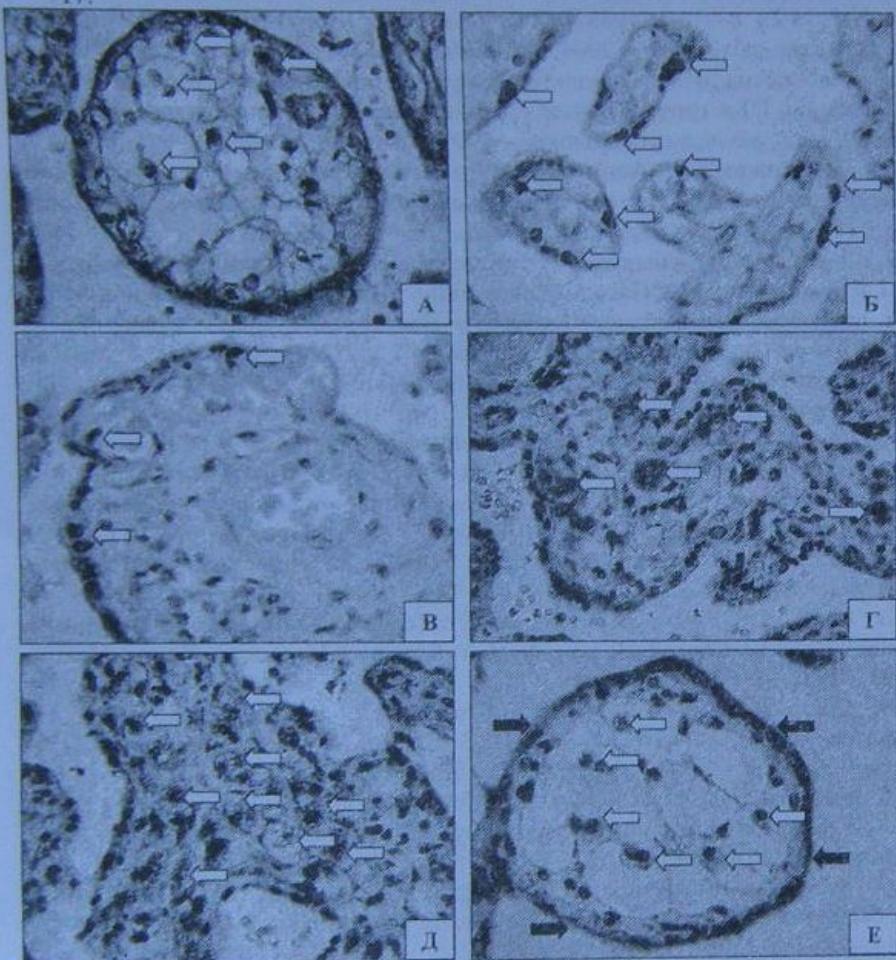
Синхронне зникнення клітин Гофбауера. При фізіологічній вагітності КГ синхронно зникають на 4-5 міс. вагітності. Обговорювалися такі причини їх зникнення: міграція, перетворення в інші типи стромальних клітин, некроз. Нами при використанні лектино-імуногістохімічного методу на олігосахариди, які містять а1,2-L-фукозу (маркер КГ), та імуногістохімічних методів визначення про- та протиапоптотичних факторів отримані докази на користь того, що КГ відмирають під часом ВАХ-залежного апоптозу.

Отже, походження та зникнення КГ на сьогодні нам здаються вже зрозумілими, однак, є необхідність поглиблого вивчення ролі КГ у процесах дозрівання ХВ плаценти. Зазначеним питанням зовсім не приділена увага щодо вагітних при гіперандrogenізі.

Література.

- Глуховець Б. І. Патологія плаценти : Б. І. Глуховець, Н. Г. Глуховець. – СПб : ГРААЛЬ, 2002. – 448 с.
- Давиденко І.С. Гістологічні критерії зрілості матково-плацентарної ділянки для діагностики передчасного або уповільненого дозрівання плаценти людини / І.С. Давиденко, О.А. Тюленева, А.В. Гошовська // Клінічна та експериментальна патологія. – 2010. – Том IX, №4 (34). – С. 23-26.
- Давиденко І.С., Задорожна Т.Д. Експресія проліферативно-клітинного нуклеарного антигену в ядрах трофобласта хоріальних ворсин плаценти при зализодефіцитній анемії вагітних // Перинатологія і педіатрія. – 2005. – №1-2 (23). – С.22-25.
- Давиденко І.С. Імуногістохімічний розподіл протеїнів Bax та Bcl-2 у клітинах Гофбауера плаценти при зализодефіцитній анемії вагітних // Буковинський медичний вісник. – 2005. – Т9, №3. - С.88-91.
- Давиденко І.С. Проліферативна активність цитотрофобласта в хоріальних ворсинах при зализодефіцитній анемії вагітних у термін гестації 5-27 тижнів // Запорізький мед. журнал. – 2006. – №1. – С.37-40.

- Давиденко І.С., Курченко І.Ф., Давиденко М.І. Розподіл «інтегрину альфа-Х-бета-2» в структурах плаценти при терміні гестації 37-40 тижнів // Клін. та експер. патологія. – 2004. – Т.ІІІ, №2. - С. 386.
- Заболотна М.Л. Пролактін, хоріонічний гонадотропін, кортизол та простагландин Е2 в крові вагітних з галакторесою при цевінопупуванні / М.Л. Заболотна // Пед., акуш. та гінекологія. – 2003. – № 1. – С. 89-91.
- Задорожна Т. Д. Апоптотичний індекс у структурах плаценти першого триместру вагітності з фізіологічним перебігом / Т. Д. Задорожна, Г. І. Бондаренко // Перинатологія і педіатрія. – 2002. – № 1. – С. 26 – 28.
- Проблема невынашивания беременности / И. В. Иркин, В. И. Зарицкая, В. П. Сильченко [и др.] // Патологоанатомичная диагностика хвороб человека: здобытки, проблемы, перспективы / Материалы Всеукр. науч.-практ. конф., присвящено 100-річчю з дня народження професора Н.М.Шінкермана (засновника кафедри та патологоанатомічної служби на Буковині), (Чернівці, 21-22 трав. 2007 р.). – Чернівці : Медуніверситет, 2007. – С. 104 – 107.
- Baergen R. N. Manual of Benirschke and Kaufmann's Pathology of the Human Placenta / R. N. Baergen // New York : Springer, 2005. – 504 p.
- Benirschke K. Pathology of the Human Placenta / K.Benirschke, P.Kaufmann, R. N. Baergen. – [5 rd. ed]. – New York : Springer, 2006. – 1050 p.
- Burlacu A. Regulation of apoptosis by Bcl-2 family proteins / A. Burlacu // J. Cell. Mol. Med. – 2003. – Vol. 7, N 3. – P. 249 – 257.
- Chan C. C. W. Apoptotic and proliferative activities in first trimester placentae / C. C. W. Chan, T. T. Lao, A. N. Y. Cheung // Placenta. – 1999. – Vol. 20. – P. 223 – 227.
- Charlock-Jones D. S. Aspects of human fetoplacental vasculogenesis and angiogenesis. I. Molecular regulation / D. S. Charlock-Jones, P. Kaufmann, T. M. Mayhew // Placenta. – 2004. – Vol. 25. – P. 103 – 113.
- Kaufmann P. Aspects of human fetoplacental vasculogenesis and angiogenesis. II. Changes during normal pregnancy / P. Kaufmann, D. S. Charlock-Jones, T. M. Mayhew // Placenta. – 2004. – Vol. 25. – P. 114 – 126.
- Schwartz M.A., Assoian R.K. Integrins and cell proliferation: regulation of cyclin-dependent kinases via cytoplasmic signaling pathways // J. Cell Sci. – 2002. – Vol.114, N14. – P.2553-2560.

Рис. Мікроскопічні дослідження хоріальних ворсинок при гіперандрогенії (невинопнування вагітності, різні терміни гестації до 32-го тижня).

А) Методика на колаген з хромотропом – водним блакитним за Н.З.Слінченко. Клітини Гоффбауера позначені стрілками. Б, В) Імуногістохімічна методика на PCNA. Коричневі ядра – це PCNA позитивні ядра (для прикладу деякі такі ядра позначені стрілками). Г, Д) Імуногістохімічна методика на проапоптотичний протеїн BAX (інша назва «Bcl-2 асоційований протеїн X»). Клітини Гоффбауера, які позитивно забарвлені на протеїн BAX, позначені стрілками. Е) Імуногістохімічна методика на протиапоптотичний протеїн Bcl-2. Клітини Гоффбауера позначені білими стрілками, вона Bcl-2 негативні на відміну від синцитіотрофобласта (чорні стрілки).

Устюжанина Н.В., Гребенкін Б.Е.

ГБОУ ВПО «Пермська Государственная Медицинская Академия
им. ак. Е.А. Вагнера» Минздравсоцразвития России

К ВОПРОСУ О РАННЕЙ ДИАГНОСТИКЕ СУБИНВОЛЮЦИИ МАТКИ В ПОСЛЕРОДОВОМ ПЕРИОДЕ

В работе представлены результаты обследования 106 женщин, родоразрешенных через естественные родовые пути. Предложен способ ранней диагностики нарушения инволюции матки. Разработан дифференцированный подход к ведению послеродового периода на основании оценки инволюции матки.

Ключевые слова: послеродовые инфекционно-воспалительные заболевания, субинволюция матки, коэффициент инволюции матки.

Key words: postpartum purulent-inflammation diseases, subinvolutio uteri, koeffitient involutio uteri.

Введение. Одной из основных проблем послеродового периода являются инфекционно-воспалительные заболевания (ИВЗ). Замедление инволюции матки – это одно из ранних клинических проявлений осложненного течения пуэрперия. В настоящее время нет однозначного мнения о проблеме субинволюции матки: одни авторы рассматривают субинволюцию матки как предстадию эндометрита, другие – как послеродовое ИВЗ, третьи подразумевают непродолжительное повышение температуры без признаков инфекции, протекающее с недостаточным сократением матки. Частота субинволюции матки среди всех родильниц составляет 0,82% – 1,48%, а в структуре послеродовых осложнений на нее приходится 11–51,5% случаев. Появление ультразвукового метода исследования с возможностью объективной оценки размеров матки вновь поставил вопрос о месте субинволюции матки в ряду других послеродовых осложнений. У 2/3 родильниц диагноз субинволюции матки устанавливается только на основании УЗИ матки. Своевременно диагностированная субинволюция матки позволяет раньше начать патогенетическую терапию и снизить заболеваемость эндометритом. В то же время, адекватная инволюция матки обосновывает целесообразность назначения утеротоников и позволяет производить раннюю выписку родильниц из стационара. По данным литературы, конкретные диагностические критерии субинволюции матки отсутствуют [1,2,3,4].

Цель исследования: предложить точный и доступный метод диагностики субинволюции матки к 3 суткам послеродового периода у женщин, родоразрешенных через естественные родовые пути.

Материалы и методы

Под наблюдением находились 106 женщин, родоразрешенных через естественные родовые пути. Исследование проводилось на базе Перинатального Центра Пермской краевой клинической больницы. Используя алгоритм прогно-